

'Vergoelijken biomassa slaat de plank mis'

Door EDWIN TIMMER
09 mei 2020 in BINNENLAND

AMSTERDAM - Het Planbureau voor de Leefomgeving krijgt harde kritiek na de publicatie van een vuistdik rapport over biomassa. Ondanks de groeiende onvrede over het opstoken van bossen voor elektriciteit en warmte, stelt het PBL dat zowel voor- als tegenstanders wel een punt hebben. Het concludeert zelfs dat Nederland zonder biomassa zijn klimaatdoelen niet haalt.

„Hout verstoken voor warmtenetten blijkt gewoon een hele domme keuze.“

© DIJKSTRA BV

Met andere woorden: er zit volgens het PBL weinig anders op dan doorgaan op dezelfde weg van miljardensubsidies pompen in boskap en het opstoken van hout

in elektriciteitscentrales en biomassacentrales. „Het is te triest voor woorden”, reageert bosbouwdeskundige Leffert Oldenkamp. „Het lijkt erop dat het PBL slechts het gezicht van het kabinet probeert te redden.”

23 miljard euro

Al sinds het Energieakkoord uit 2013, dat moest uitmonden in 14 procent hernieuwbare energie dit jaar, deelt de overheid miljarden euro's aan belastinggeld uit voor de inzet van biomassa. Een studie van de Stichting Milieu, Wetenschap & Beleid schatte die rekening op 23 miljard euro. Daarbovenop komt het klimaatakkoord dat biomassa als instrument ziet om de CO₂-uitstoot per 2030 te halveren.

Inmiddels storen omwonenden en wetenschappers zich echter steeds vaker aan het opstoken van bossen. Het groeiende aantal biomassacentrales zorgt voor overlast. Uit woede over luchtvervuiling stond onlangs een groot protest gepland op het Malieveld. Wegens corona ging dat niet door. Verder noemt de Europese wetenschapskoepel EASAC de klimaatsubsidies voor biomassa 'pervers'. De vraag voor het kabinet is dus: is biomassa toch als 'duurzaam' in de benen te houden?

Het rapport van het PBL lijkt aan die opzet te voldoen. Hoofdonderzoeker Bart Strengers waarschuwt evenwel voor risico's voor luchtkwaliteit en biodiversiteit, maar constateert vervolgens dat de meningen zodanig uiteenlopen, dat er niet één conclusie is te trekken. „Het perspectief van waaruit men redeneert, bepaalt in hoge mate de toepassingen die men als 'goed' beschouwt”, stelt het rapport.

Johan Vollenbroek

© ANP

Milieustrijder Johan Vollenbroek viel van zijn stoel. „Wat is er aan de hand met het PBL? Ze slaan de plank volledig mis!”, zegt hij vertwijfeld. Vollenbroek werd bekend als reuzendoder van het stikstofbeleid, maar vecht nu juridisch tegen de omvorming van de Amercentrale bij Geertruidenberg tot een centrale die straks geïmporteerde houtpellets door haar ketels stampet.

80 jaar

„Hoezo biomassa onmisbaar voor de klimaataanpak?”, zegt Vollenbroek. „Het PBL negeert gewoon het inzicht dat de CO₂-emissie voor biomassa-stook niet meer op tijd kan worden opgenomen door nieuw aangeplant bos. Immers, de CO₂-opname begint pas echt na circa 20 jaar en kost gemiddeld 80 jaar!” Het idee dat biomassa CO₂-neutraal is, is een fabeltje, wil Vollenbroek maar zeggen. En als de CO₂ van nu verstookte bomen al wordt opgenomen, dan pas tegen de volgende eeuw. Dat is volgens Vollenbroek veel te laat tegen klimaatverandering.

"De opstellers hebben geen enkele kennis van zaken"

Bosbouwdeskundige Oldenkamp werkte eerst mee aan het rapport, maar bedankte halverwege het proces. Net als wetenschapper Martijn Katan overigens. 'Hier leen ik mij niet voor', liet Oldenkamp het PBL weten. „De opstellers hebben geen enkele kennis van zaken. Duurzaam? De enige oogstmethode voor biomassa is het volledig opruimen van bossen. Het is vernietigend. Dit rapport helpt alleen de belangen van de ontvangers van subsidies.”

Geen hard bewijs

Het PBL stelt verder geen hard bewijs te hebben dat volledige boomstammen in de ovens van biomassacentrales verdwijnen, in plaats van alleen resthout.

Biomassacriticus Jildert Huitema uit Amsterdam vindt dat onbegrijpelijk. „Er is genoeg bewijs dat hele bomen worden gebruikt voor het maken van pellets. Sterker, de definitie van 'resthout' van Enviva, één van de grootste aanbieders van biomassa in de VS, is alles met een kleinere diameter dan 36 centimeter. Dat zijn bomen van heel wat jaren oud.”

Vollenbroek had liever gezien dat het PBL tot een andere conclusie was gekomen: „De enige goede weg vooruit is subsidie op houtstook onmiddellijk te schrappen”, adviseert de milieustrijder. „De Telegraaf meldde recent dat ruim 90% van haar lezers tegen biomassa-stook is. Dat zegt genoeg over verdwijnend draagvlak voor het kappen van bossen voor houtstook.”